

YALOVA İL ÖZEL İDARESİ

2013 YILI SAYIŞTAY

DENETİM RAPORU

Eylül 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ.....	2
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	5
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	7
DENETİM GÖRÜŞÜ	14
DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	15
EKLER.....	17

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı:

Yalova İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2013 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda 2013 yılı bütçesiyle 12.000.000,00 TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, geçen yıldan devreden 11.551.313,48 TL ödenek ve Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 40.608.267,89 TL kaynak ile birlikte yılı ödenekleri 64.159.581,37 TL'na ulaşmıştır.

Yalova İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolara göre 2013 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2013 YILI BÜTÇE GELİRLERİ TABLOSU		
	Tahmini	Gerçekleşen
Vergi Gelirleri	56.500,00	256.989,19
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	160.000,00	320.954,04
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	-	40.608.267,89
Diğer Gelirler	11.783.500,00	10.824.473,80
Sermaye Gelirleri	-	-
TOPLAM Öz Gelir	11.943.500,00	13.840.630,32
TOPLAM Genel Gelir	12.000.000,00	52.010.684,92

2013 YILI ÖDENEKLER TABLOSU					
Toplam Bütçe Ödenekleri	Merkezi İdareden Aktarılan	Önceki Yıllardan Devreden	Toplam Bütçe Ödeneği	Ödeneğin Harcanan Kısmı	Sonraki Yıla Devreden
12.000.000,-	40.608.267,-	11.551.313,-	64.159.581,-	34.112.592,-	27.759.878,-

2013 YILI BÜTÇE GİDERLERİ CETVELİ		
	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gider
Personel Giderleri	3.567.000,00	10.276.805,01
Sosyal Güv. Kurumlarına Devlet Prim Gideri	357.000,00	1.859.373,41
Mal ve Hizmet Alım Gideri	2.252.432,00	5.588.464,20
Faiz Giderleri	-	-
Cari Transferler	710.568,00	709.085,95
Sermaye Giderleri	3.153.000,00	15.178.936,41
Sermaye Transferi	1.110.000,00	499.927,26
TOPLAM	11.150.000,00	34.112.592,24

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Yalova İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanunla belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve mali raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.”

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile mali sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur. “

Denilmektedir.

Söz konusu Kanununun 49 uncu maddesinin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Yalova İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2013 yılı denetimi kapsamında Yalova İl Özel İdaresi tarafından Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1:

Yalova İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan arazi , arsa ve binaların, 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar Hesabına kaydına ilişkin işlemlerin tamamlanmamış olması,

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 164 üncü maddesinde Arazi ve Arsalar Hesabının kurumun her türlü arazi ve arsalarının izlenmesi için kullanılacağı, 165 inci maddesinde de hesabın Borç ve Alacağının işleyişi, 168 inci maddesinde Binalar Hesabının her türlü binalar ile bunların ayrılmaz parçalarının izlenmesi için kullanılacağı, 169 uncu maddesinde de hesabın Borç ve Alacağının işleyişi belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanununun 44, 45 ve 60 ıncı maddeleri ile 178 sayılı Maliye Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK'nın 13 üncü maddesinin (f) bendine dayanılarak hazırlanan Bakanlar Kurulunun 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı kararıyla kabul edilen 02.10.2006 tarihli 26307 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik"te de; genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı ve 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Anılan Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesinde ise kamu idarelerinin mülkiyetinde, kullanımında ve yönetiminde bulunan taşınmazların kayıtlarının 31.12.2006 tarihine kadar tamamlanmış olması gerektiği açıklanmıştır. Bu bağlamda kamu idarelerinin bugüne kadar envanter, değerlendirme gibi konuyla ilgili işlemlerini tamamlamış olmaları gerekmektedir.

Yalova İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan bazı arazi ve arsaların üzerine inşa edilen binaların değerleri belirlenmediğinden, tapu kayıtlarında cins tahsisleri yapılmadığından bu yerlerin hala Mali Tablolarda Arazi ve Arsalar hesabında, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun uygulanması sonucu "Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı" ndan aktarılan binaların sadece Binalar Hesabında görüldüğü tespit edilmiştir.

250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 252 Binalar Hesabında, Yönetmelik gereği

taşınmazların kaydına ilişkin işlemler tamamlanmadığı için mali tablolarda mevcut durumu yansıtma işlevi gerçekleştirilmemektedir.

Kamu idaresi cevabında: "İl Özel İdaremizin mülkiyetinde bulunan taşınmazların hemen tamamı Kamu hizmetlerinin yürütülmesine yönelik; hizmet binası ve İlk Öğretim Okul binalarından oluşmaktadır. Ancak, İlimizin 1995 yılında İstanbul'a bağlı bir ilçe konumunda iken İl olmasından kaynaklanan ve zamanında kadastro işlemlere önem verilmemesinden oluşan "Cins Değişikliği" yapılmamasından dolayı arsa veya tarla olarak kayıtlarımızda bulunmaktadır.

Bu sorunun çözümüne yönelik İl Milli Eğitim Müdürlüğümüz ile yapılan görüşmelerde; tevhit, ifraz ve cins değişikliği işlemlerine başlanıldığı ancak, bu işlemler Milli Eğitim Müdürlüğü'nce temin edilen ödenekler çerçevesinde yerine getirilebileceği bildirilmiştir.

Diğer taraftan, 1999 depremi sonucunda ilimizde yapılan kalıcı konutlar bölgesindeki iş yerlerinden, hak sahiplerince kabul edilmeyerek Hazineye kalan ve 2007 yılında İdaremize teslim edilen iş yerlerinin kıymetlerinin belirlenmesine yönelik komisyon çalışması yapılarak İl Encümenininin 19.12.2013 tarih ve 218 sayılı Kararı ile kıymet belirlemeleri sonuçlandırılmış olup, sisteme kayıtları başlamıştır." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Her ne kadar kamu idaresince taşınmazların kaydına ilişkin işlemlerin sisteme kayıtlarının başladığı belirtilmişse de, 2013 yılı mali tablolarında 250- Arazi ve Arsalar Hesabı ve 252- Binalar Hesabıyla ilgili hata devam etmektedir.

BULGU 2:

Maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alan 250 Arazi Ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri, 252 Binalar, 253 Tesis, Makine Ve Cihazlar, 254 Taşıtlar, 255 Demirbaşlar, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı işlem görmüş olmasına rağmen 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın, yine Maddi olmayan duran varlıklar hesap grubunda yer alan 260 Haklar Hesabı işlem görmüş olmasına rağmen 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı'nın işlem görmemesi,

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde bu konuya ilişkin olarak;

" 25 Maddi duran varlıklar

MADDE 162 - (1) Bu hesap grubu, kurumca, faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunlara ilişkin

birikmiş amortismanların izlenmesi için kullanılır.

(2) Maddi duran varlıklar niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

250 Arazi ve Arsalar Hesabı

251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı

252 Binalar Hesabı

253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı

254 Taşıtlar Hesabı

255 Demirbaşlar Hesabı

256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı

257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı

259 Yatırım Avansları Hesabı"

" 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

Hesabın niteliği

MADDE 178 - (1) Bu hesap, maddi duran varlık bedellerinin ekonomik ömrü içerisinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır."

" 26 Maddi olmayan duran varlıklar

MADDE 184 - (1) Bu hesap grubu, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kurumun belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar gibi varlıklar ile bunlar için hesaplanan birikmiş amortismanların kaydı için kullanılır.

(2) Maddi olmayan duran varlıklar niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

260 Haklar Hesabı

264 Özel Maliyetler Hesabı

268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)"

" 260 Haklar Hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 186 - (1) Bu hesap, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır."

" 264 Özel Maliyetler Hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 188 - (1) Bu hesap, kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin sürekli olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile bu gayrimenkullerin kullanılması için yapıp, kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan varlıkların izlenmesi için kullanılır."

" 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı(-)

Hesabın niteliği

MADDE 190 - (1) Bu hesap, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, kullanılabilecekleri süre içerisinde yok edilmesini izlemek için kullanılır."

" Duran varlıklar amortisman ve yeniden değerlendirme defteri (Örnek- 65)

MADDE 447 - (1) Duran varlıkların amortisman ve yeniden değerlemesine ilişkin bilgilerin kaydedildiği bu defter, duran varlıkların çeşitlerine göre bölümlere ayrılmak suretiyle tutulur." Denilmektedir.

Yevmiye Defterinde işlem gören maddi ve maddi olmayan duran varlıklar için amortisman ayrılması gerektiği halde ayrılmadığı ve bu nedenle de "Duran varlıklar amortisman ve yeniden değerlendirme defteri (Örnek- 65)" nin tutulmadığı görülmektedir.

Kamu idaresi cevabında: "Maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alan 250 Arazi Ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri, 252 Binalar, 253 Tesis, Makine Ve Cihazlar, 254 Taşıtlar, Demirbaşlar, 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı ile 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 260

Haklar Hesabı 268 Birikmiş Amortismanlar hesaplarının çalıştırılmasına Mayıs 2014 başlanmıştır." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Maddi ya da maddi olmayan varlıklar için 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve bu Kanun uyarınca Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan Tebliğler gereği amortisman ayrılması hususunda kurumla görüş birliğine varılmıştır. Ancak, amortisman işlemleri gerçekleştirilmediğinden 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı ile 268- Birikmiş Amortismanlar Hesabı mali tablolarda yer almamış olup, ayrılmamış amortisman tutarı kadar 630- Giderler Hesabında yer alan bilgiler 2013 yılı mali tablolarında gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 3:

Yoksullara mikro kredi verilmesi uygulamasında önemli eksiklikler olması,

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun; "İl Özel İdaresinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 6 ncı maddesi özel idarelerin görev ve yetkilerini sıralamıştır. Buna göre; "yoksullara mikro kredi verilmesi" görevi de il özel idarelerine verilmiş olup, aynı Kanun'un 64 üncü maddesinin (c) bendindeki;

" Madde 64- İl özel idaresi, il genel meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir."

hükmü gereğince İl Genel Meclisinin Kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda fıkra da sayılan kuruluş, dernek, vakıflarla da ortak hizmet projesi gerçekleştirilebilecektir.

Bu hükme dayanılarak Yalova İl Özel İdaresi ile bir Dernek arasında 12.03.2012 tarihinde ekinde "Mikro Kredi Uygulama Yönergesi" de yer alan "Ortak Hizmet (Mikro Kredi) Protokolü imzalanmıştır.

Protokolün 7 nci maddesinde Özel İdarenin Yapacağı İşler;

a- İdare, yürütme komisyonu için belirleyeceği iki üye vasıtası ile projeden faydalanacak kişilerin seçiminde yardımcı olabilecektir.

b- İdare, proje kaynağını temin etmek üzere, yılı bütçesinde ayrılan ödeneği, dernek hesaplarına aktaracaktır.

c- İdare, Mikro kredi işlemlerinin yürütülmesi için çalışma ofisi tahsis edecektir.

d- İdare, sekreteryaya işlemlerinin yürütülmesi için biri muhasip olmak üzere iki personel görevlendirecektir.

e- İdare, proje hesaplarını en az üç ayda bir olmak üzere; gerektiğinde her zaman kuracağı denetim komisyonu marifeti ile inceleyebilecektir.

f- Ödemelerin ve geri dönüşümlerin takip ve tahsilinin yapıp yapılmadığı Yürütme Komisyonu tarafından sürekli denetlenir.

Olarak sayılmıştır.

Bu kapsamda, İl Özel İdare'since Derneğe 2012 yılında 40.000, 2013 yılında 10.000 olmak üzere toplam 50.000 TL ödenek aktarıldığı, 2014 yılı için de 10.000 TL ödeneğin Bütçe'ye konulduğu tespit edilmiştir.

Aktarılan bu kaynaklara ilişkin belgelerin incelenmesi neticesinde ortak projenin; kredi niteliğinde yürütülmesi ve bu nedenle kurum alacakları hesap grubu altında yer alan "132/ 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı" nda izlenmesi gereken mikro kredi uygulamasının, paranın verildiği yıl Bütçe Gideri yazılarak doğrudan gider olarak muhasebeleştirildiği bunun sonucunda da faaliyet dönemini takip eden yıllarda Mali Tablolara yerine sadece yazışmaların yapıldığı dosyasında izlendiği görülmüştür.

Bu nitelikteki aktarımlar kamu alacağı olarak da muhasebeleştirilmediği takdirde ilgili sivil toplum kuruluşlarının kaynağı durumuna gelebilecektir. Oysa bu aktarımlar kredi verme amacıyla yapılmış ve geri dönüşleri olan aktarımlardır. Nihayetinde bu aktarımlar ancak, alacak olarak muhasebeleştirildiği takdirde kamu kurumları tarafından takip edilebilecektir. Kaldı ki Protokol'de, taraf olan Derneğe kredi amaçlı aktarılan kaynağın geri dönüşümünün ne şartlarda olacağı, Derneğin iflası, feshi ve benzeri hallerde ise nasıl, kimden ve hangi şartlarda ne şekilde tahsil edileceği de açıklığa kavuşturulmamıştır.

Halbuki, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 1 inci maddesinde amaç;

" İl özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliklerin; gelir ve gider bütçelerinin hazırlanması, kesin hesabın çıkarılması, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap

verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesi."

Olarak tespit edilmiştir.

Özetle, kredi niteliğinde olan ve bu nedenle alacak hesaplarında da izlenmesi gereken mikro kredi uygulaması, doğrudan gider olarak muhasebeleştirilmiş ve böylece, aktarılan tutarlar kamu alacağı olarak Mali Tablolara kaydedilmemiştir.

Kamu idaresi cevabında: "5302 sayılı İl Özel İdaresi kanununun 64. maddesi gereğince yapılan mikro kredi ödemesi için sağlanan ödeneklerin derneğin fesih veya kapanması halinde geri dönüşümü sağlamak üzere ek protokol düzenlenecektir.

Yılsonunda derneğe yatırılan miktarın İdaremizce tahsili sağlanarak 2015 yılı bütçesinde kurum alacakları hesap grubu altında yer alan "132/232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı"nda izlenmesi sağlanacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi ile Bütçe'den mikro kredi için aktarılan tutarın Alacaklar Hesap grubunda izlenmesi konusunda mutabakat sağlanmıştır. Ancak, mikro kredi için aktarılan tutar muhasebe kayıtlarına alınmamış olduğundan 2013 yılı mali tablolarında 132-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı yer almamış olup, 2013 yılında aktarılan ödenek tutarı kadar 830- Bütçe Giderleri Hesabında yer alan bilgiler de 2013 yılı mali tablolarında gerçek durumu yansıtmamaktadır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Yalova İl Özel İdaresi 2013 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 132- Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı, 250- Arsa ve Araziler Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 268- Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 630- Giderler Hesabı ve 830 Bütçe Giderleri hesabı hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

3213 sayılı Maden Kanunu'na göre ruhsat sahipleri tarafından yatırılması gereken Devlet Hakkı ve Özel İdare Payı alacaklarının Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nce Yalova İl Özel İdaresi hesaplarına aktarılmaması,

3213 sayılı Maden Kanunu'nun " Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde; " *Devlet Hakkı: Maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen kısım* " şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanununun 14 üncü maddesine göre; Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne , ruhsat verdiği madenlerle ilgili olarak ruhsat sahiplerince her yıl Nisan ayının sonuna kadar satış bilgi formu verilmesi, satış bilgi formundaki hasılatlara göre de söz konusu 14 üncü maddede saptanan oranlara göre bulunacak " Devlet Hakkı" nın her yıl haziran ayı sonuna kadar ruhsat sahipleri tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğüne yatırılması gerekmektedir.

Aynı Kanununun yine 14 üncü maddesine 10.06.2010 tarih ve 5995 sayılı Kanunla getirilen ek fıkrada; " *Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının %25 'i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine , %25'i ruhsatın bulunduğu bölgeye sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, %50'si de Hazine hesabına yatırılır.* "

Denilerek madenlerden sağlanacak "Devlet Hakkı" nın kamu geliri olarak nasıl pay edileceği açıklanmıştır.

Yalova İl Özel İdaresi'nde yapılan incelemede; Maden İşleri Genel Müdürlüğü ile söz konusu gelirlerin takibi konusunda iletişim eksikliği bulunduğu, Yalova İl Özel İdaresinin 2012 yılı maden gelirinin (1/A grubu ile 1/A grubu dışındaki maden gelirleri toplamının) 87.773,26 TL olduğu , dolayısıyla kurum tarafından tahsil edilen 51.842,38 TL'dan geriye kalan 35.930,88 TL maden payının Maden İşleri Genel Müdürlüğü tarafından Yalova İl Özel İdare'sine 2013 yılında aktarılması gerekirken yatırılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında: "İlimiz sınırları içerisinde 3213 sayılı Maden Kanunu'na göre ruhsat sahipleri tarafından yatırılması gereken Devlet Hakkı ve Özel İdare Payı alacaklarının, Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nce Yalova İl Özel İdaresi hesaplarına aktarılması ile ilgili olarak, 16.05.2014 tarih ve 2199 sayılı yazımız ile talepte bulunulmuştur.

Ayrıca, maden paylarının tahsil edilip edilmediği hususları ile sonucundan bilgi verilmesi konularında 16.05.2014 tarih ve 2198 sayılı yazımız Köylere hizmet Götürme Birlikleri'ne, Yine aynı hususlar hakkında 16.05.2014 tarih ve 2197 sayılı yazımız ise Yalova Defterdarlığı'na iletilmiştir." Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kamu idaresi ile maden paylarının Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nden tahsili konusunda mutabakata varılmıştır.

EKLER**EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**

(01.01.2013 - 31.12.2013) YALOVA İL ÖZEL İDARESİ

44.77-Tüm Muhasebe Birimleri 2013 Yılı BİLANÇOSU

AKTİF	2011	2012	Cari Yıl 2013	PASİF	2011	2012	Cari Yıl 2013
	TL	TL	TL		TL	TL	TL
1 DÖNEN VARLIKLAR			47.198.309,86	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			11.924.198,46
10 HAZİR DEĞERLER			46.308.882,43	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR			-465.717,21
102 BANKA HESABI			46.308.882,43	300 BANKA KREDİLERİ HESABI			-465.717,21
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)			0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR			11.744.669,40
12 FAALİYET ALACAKLARI			111.613,39	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI			410.898,19
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI			0,00	333 EMANETLER HESABI			11.333.771,21
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI			111.613,39	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER			645.246,26
14 DİĞER ALACAKLAR			50.055,60	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI			555.461,50
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI			50.055,60	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI			88.715,54
16 STOKLAR			127.758,43	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI			1.089,22
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI			127.758,43	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR			306.392,87
16 ÖN ÖDEMELER			600.000,00	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR			306.392,87
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI			0,00	400 BANKA KREDİLERİ HESABI			306.392,87
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI			600.000,00	6 ÖZ KAYNAKLAR			84.436.682,48
2 DURAN VARLIKLAR			49.468.963,95	50 NET DEĞER			26.366.684,98
24 MALİ DURAN VARLIKLAR			164.632,96	500 NET DEĞER HESABI			26.366.684,98
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI			154.632,96	51 DEĞER HAREKETLERİ			-2.815.056,99
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR			48.929.978,59	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI			-2.815.056,99
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI			945.985,28	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI			-4.079.620,52
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI			3.217.246,56	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)			-4.079.620,52
252 BİNALAR HESABI			21.902.044,62	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI			64.964.675,01
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI			1.685.284,10	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI			66.335.677,62
254 TAŞITLAR HESABI			1.448.795,85	591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)			-1.371.002,61
255 DEMİRBAŞLAR HESABI			2.732.696,98				
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI			16.808.925,20	PASİF TOPLAMI			96.667.273,80
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI			189.000,00				
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR			384.352,40				
260 HAKLAR HESABI			384.352,40				
AKTİF TOPLAMI			96.667.273,80				

NAZIM HESAPLAR			11.656.362,34	NAZIM HESAPLAR			11.656.362,34
	TL	TL	TL		TL	TL	TL
910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI			2.981.862,80				
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI			8.674.499,54	911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI			2.981.862,80
				921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI			8.674.499,54
GENEL TOPLAM :			108.323.030,14	GENEL TOPLAM :			108.323.030,14

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU (YALOVA)

FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esası)	16.295.672,17
Personel Giderleri	10.276.805,01
Memurlar	3.646.460,76
Sözleşmeli Personel	
İşçiler	5.551.886,15
Geçici Personel	25.819,80
Diğer Personel	1.052.638,30
Milletvekilleri	
Cumhurbaşkanı Ödeneği	
İstihbarat Personeli	
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.859.373,41
Memurlar	664.152,69
Sözleşmeli Personel	
İşçiler	1.195.220,72
Geçici Personel	
Diğer Personel	
Milletvekilleri	
İstihbarat Personeli	
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	5.027.024,48
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	2.143.159,64
Yolluklar	111.644,25
Görev Giderleri	71.110,95
Hizmet Alımları	1.806.293,24
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	194.973,67
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	349.315,83
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	350.526,90
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	
Faiz Giderleri	
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	
Dış Borç Faiz Giderleri	
İskonto Giderleri	
Kısa Vadeli Nakit İşlemlerine Ait Faiz Giderleri	
Cari Transferler	554.452,99
Görev Zararları	28.000,00
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	461.452,99
Hane Halkına Yapılan Transferler	65.000,00
Yurtdışına Yapılan Transferler	

Gelirlerden Ayrılan Paylar	
Sermaye Transferleri	437.389,69
Yurtiçi Sermaye Transferleri	437.389,69
Yurtdışı Sermaye Transferleri	
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	
Amortisman Giderleri	
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	
Kırtasiye Malzemeleri	
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	
Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	
Temizleme Ekipmanları	
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	
Yiyecek	
İçecek	
Canlı Hayvanlar	
Zirai Maddeler	
Yem	
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	
Yedek Parçalar	
Nakil Vasıtaları Lastikleri	
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	
Spor Malzemeleri Grubu	
Basınçlı Ekipmanlar	
2007 Taşınır Kodları	
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	
Karşılık Giderleri	
Şüpheli Alacak Karşılıkları	
Dahili Sigorta Risk Gider Karşılığı	
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	

Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	
Kurum Alacaklarından Silinenler	
Diğer Kurum Alacaklarından Silinenler	
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	
Diğer Giderler	
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	33.789.758,36
Vergi Gelirleri	36.859,16
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	36.859,16
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	
Damga Vergisi	
Harçlar	220.130,03
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	295.217,06
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	80.815,50
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	
Kurumlar Hasılatı	
Kurumlar Karları	1.298,06
Kira Gelirleri	213.103,50
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	33.237.552,11
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	
Proje Yardımları	
Özel Gelirler	
Diğer Gelirler	
Faiz Gelirleri	
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	
Para Cezaları	
Diğer Çeşitli Gelirler	
Sermaye Gelirleri	
Taşınmaz Satış Gelirleri	
Taşınır Satış Gelirleri	
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	

Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	
Karşılık Gelirleri	
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	
Diğer Karşılık Gelirleri	
NET FAALİYET SONUCU	50.085.430,53

T.C. SAYIşTAY BAřKANLIęI

06100 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>